

[Ministeren for offentlige arbejder]

optalte passagerer og statistisk registrerede godsmængder og udregnede gennemsnitspriser og er derfor behæftet med nogen usikkerhed.

Spm. nr. S 768

Til *socialministeren* (8/3 83) af:

Lawaetz (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvor stor en procentdel der tilbagebetales af ydet bistandshjælp, samt hvilke anstrengelser der gøres for at få de skyldige beløb ind, når bistandsmodtagerne igen er i arbejde?«

Begrundelse

Socialrådgiver Sussi Handberg udgav under den overenskomststridige havnestrejke på det offentlige regning en tryksag, der fortalte de strejkende havnearbejdere, hvordan de kunne udnytte bistandsloven med ret til udbetaling af op til 5.300 kr. pr. måned for enlige og 10.600 kr. for ægtepar.

Spørgeren finder det meget betænkeligt, at en ansat i socialsektoren på denne måde uden videre kan påføre det offentlige – og dermed skatteborgerne – ekstra udgifter, hvorfor det i dette tilfælde er specielt vigtigt, at tilbagebetalingsproceduren følges stramt.

Besvarelse (16/3 83):

Socialministeren (Palle Simonsen):

Det kan indledningsvis oplyses, at der ikke foretages opgørelser over, hvor stor en andel af den samlede udbetalte hjælp der er ydet med tilbagebetalingspligt, og hvor meget heraf der rent faktisk bliver tilbagebetalt.

En opgørelse heraf ville i øvrigt forudsætte oplysninger om den tidsmæssige sammenhæng mellem udbetalingerne og tilbagebetalingerne, hvor tilbagebetalingerne kan strække sig over en længere årrække.

Nedenstående kilder kan dog i et vist omfang belyse forskellige aspekter med hensyn til omfanget af anvendelsen af bestemmelserne om tilbagebetalingspligt.

1. *Bistandslovstatistikken*. Af bistandslovstatistikken for 1981 fremgår, at ca. 50.000 familier modtog forbigående hjælp efter §§ 37 og 40.1 med hel eller delvis tilbagebetalingspligt i henhold til § 26, stk. 1, nr. 1-3.

Dette svarer til ca. 21 pct. af samtlige familier, der modtog forbigående hjælp.

2. *De kommunale regnskaber*. Af de kommunale regnskaber fremgår, at der i 1980 og 1981 er tilbagebetalt henholdsvis 162 og 198 mill. kr. hovedsageligt vedrørende forbigående hjælp.

3. *Særundersøgelsen vedrørende tilbagebetalingspligtig kontanthjælp udarbejdet til brug for det af justitsministeriet nedsatte gældssaneringsudvalg*. Af denne undersøgelse, der er baseret på oplysninger fra et repræsentativt udsnit af kommuner, fremgår:

at det offentliges udestående fordringer i henhold til §§ 37 og 40 ultimo årene 1979-81 udgjorde henholdsvis 360, 550 og 825 mill. kr.

at antallet af familier, der har fået hjælp med tilbagebetalingspligt, ultimo årene 1979 og 1980 udgjorde henholdsvis knap 120.000 og 165.000

at der i 1980 i alt blev udbetalt omkring 340 mill. kr. i henhold til §§ 37 og 40.1 med tilbagebetalingspligt, og at der i samme år bortfaldt krav til en værdi af ca. 10 mill. kr.

Alle de anførte beløb er angivet i løbende priser.

Det fremgår af foranstående, at der er sket en markant stigning i det offentliges udestående fordringer efter §§ 37 og 40, stk. 1, men en noget mindre stigning i tilbagebetalingerne, bl.a. på grund af tidsforskydningen. Endelig bemærkes, at antallet af bortfaldne krav endnu ligger på et beskedent niveau.

Med hensyn til inddrivelse af den hjælp, der er ydet med tilbagebetalingspligt, skal man oplyse, at krav i henhold til bistandslovens § 27 skal gennemføres ved en tilbagebetalingsordning, der *fastsættes* af det sociale udvalg. Denne ordning skal fastsættes sådan, at pågældende kan udrede afdragene uden at komme til at mangle, hvad der efter det sociale udvalgs *skøn* er nødvendigt til eget eller familiens underhold. Der er altså ikke tale om, at det offentlige yder et lån, som skal tilbagebetales efter en aftale, men udtrykkelig om hjælp ydet med tilbagebetalingspligt – dvs. at tilbagebetalingsvilkårene *ensidigt* fastlægges i form af en *afgørelse* fra det sociale udvalg. Hvis hjælpemodtageren efter det sociale udvalgs vurdering er i stand til at betale, men unnlader at indbetale beløbet, inddrives kravet efter reglerne om inddrivelse af